



VERHALEN
VAN DE Margaretha van Andel
Geïllustreerd door Marieke Nelissen
FLADDERTAK

*Sprookjes, mythen en
legenden over betoverde bomen
en wonderlijke bossen*

LEMNISCAAT

VERHALEN VAN DE FLADDERTAK

*Sprookjes, mythen en legenden over
betoverde bomen en wonderlijke bossen*

Margaretha van Andel

VERHALEN van de FLADDERTAK

*Sprookjes, mythen en legenden over
betoverde bomen en wonderlijke bossen*

met illustraties van Marieke Nelissen



LEMNISCAAT  ROTTERDAM

Van Margaretha van Andel verschenen bij Lemniscaat:

Ik

In Transit

De tovenaar van Oz

Van Marieke Nelissen verschenen bij Lemniscaat:

Rover gezocht

De Waterwaack van Natterlande

De tovenaar van Oz



Tekst © Margaretha van Andel, 2022

Omslag en illustraties © Marieke Nelissen, 2022

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,

Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2022

ISBN 978 90 477 1222 0 | NUR 277

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Drukkerij Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux, waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Kijk voor meer informatie, lessuggesties en extra's op www.lemniscaat.nl



Your immortals are mortal, they were once flesh and blood.
Escape the delusion, the noise and pollution,
the true immortals are made out of wood.

Uit 'The Oldest Tree on Earth', een gedicht van Roger McGough over de bijna 5000 jaar oude boom Methusalem.



GENERAAL SHERMAN HAD ZIJN DAG NIET. De zon was nog maar net boven de horizon toen met een flink gekraak een tak was afgebroken. Een oude tak weliswaar, en ook niet zo'n dikke, maar hij was eraan gehecht geweest en de rest van de dag had hij zich uit balans gevoeld.

Erg lang had hij trouwens niet om zijn tak kunnen treuren – er waren zoals altijd weer problemen genoeg die zijn aandacht opeisten. Vanuit de hele wereld stroomden de noodkreten binnen. Insectenplagen, droogte, ziekten, een orkaan in Florida en opnieuw een drama met een baobab. Nog een geluk dat zijn oude vriend Methusalem de regenwouden van hem had overgenomen, anders was het niet te doen geweest.

Enfin, zoals van hem werd verwacht, had hij iedereen naar behoren geadviseerd en gekalmeerd (al bleven die omvallende baobabs een raadsel), en net toen hij dacht dat hij zo'n beetje alles had gehad, was dat bericht uit Europa binnengekomen. Uit Nederland.



Nederland... Elke keer als hij met dat land te maken kreeg, trok er een kramp door al zijn vezels. Wat kon hij nog bedenken om de laatste overlevenden daar te helpen? Het leek een hopeloze zaak.

'Wie is het deze keer?' vroeg hij met een grondige zucht.

'Een treurwilg,' was het antwoord. 'Hij staat in een kleine tuin en hij vraagt om verhalen.'

'Verhalen?' Nu was de generaal verrast. 'Verhalen! Wat wil die wilg daarmee?'

'Dat weet ik niet precies,' zei zijn informant. 'Het kwam niet allemaal duidelijk over, want de verbindingen daar worden steeds slechter. Maar de wilg zei dat het een kwestie van leven of dood was.'

'Verhalen,' herhaalde de generaal peinzend. 'Ja, die zijn er natuurlijk nog. Vooral de ouderen zullen ze kennen.' Hij dacht even na. 'Goed,' besloot hij. 'Laat bericht uitgaan naar de Ouden van alle landen. Vraag hen hun mooiste verhaal naar die wilg te sturen en zeg dat er haast bij is.'

Hij zuchtte opnieuw, wat zachter deze keer. Ineens schaamde hij zich een beetje dat hij zich zo had laten gaan over die geknakte tak. Over zijn gejammer tegen Methusalem vanmorgen en hun gekerm over ouderdomskwaaltjes, want Methusalem had ook weer van alles – pijn op de bast, een paar vlekken die hij niet vertrouwde, zijn kalende kruin. Er waren bomen die het oneindig veel moeilijker hadden dan zij. Bomen die dag in, dag uit het boze oog van de hakker op zich gericht wisten en hun leven nooit zeker waren.

Nederland, ach, Nederland...



De HAKKER en de FLADDERTAK

DE HOGE TREURWILG die bij de hoek van het huis stond, ritselde zenuwachtig toen hij de tuindeuren zag openzwaaien.

Daar waren ze! De haksnor voorop natuurlijk. Met lange passen beende hij de tuin in en draaide zich om naar de vrouw en de jongen, die vlak achter hem naar buiten waren gekomen.

'Welke was het,' hoorde de wilg hem op driftige toon aan de jongen vragen, gevolgd door: 'We lijken wel gek. Knots.'

De jongen wees. 'Hij.'

'Hij? Die fladdertak daar?'

De wilg voelde zijn sapstroom stollen toen een paar dreigende ogen

zich op hem richtten. Hij probeerde iets te zeggen, maar het was alsof alle woorden ter plekke verdampten. Het volgende moment klonk er een jankend zaaggeluid vanuit de broekzak van de man.

De haksnor zei een lelijk woord en haalde een zilverkleurig voorwerp tevoorschijn, waar hij een fronsende blik op wierp. Hij bracht het ding naar zijn oor. 'Hank de Rooier,' blafte hij. 'Ik kom er zo aan.' Een paar tellen bleef hij stil en zijn Frons werd steeds dieper. Daarna begon hij geagiteerd te praten, terwijl hij verder de tuin in liep.

De vrouw en de jongen waren blijven staan. Op het gezicht van de vrouw lag een ongeruste uitdrukking. 'Straks is hij nog te laat voor zijn werk,' zei ze tegen de jongen. 'Jij altijd met je rare praatjes. Je hebt het gewoon gedroomd.'

'Zeg iets,' seinde de kersenboom, die iets verderop stond, 'zeg nou iets. Gisteravond kon je het ook.'

De lange takken en twijgen van de treurwilg sidderden even. 'Het zit helemaal vast,' antwoordde hij. 'Al die ogen... Ik krijg er geen woord uit.' Hij probeerde zich weer op de jongen te concentreren. De jongen die gisteravond zijn slaapkamerraam opende en de magische woorden sprak, per ongeluk natuurlijk – voor de jongen was het een gewone niesbui – maar dat maakte niet uit. Zelfs al was het toeval, het waren de woorden geweest die bomen een stem geven. De stem van de mensen. Maar nu... Het wilde gewoon niet, alle letters waar mensenwoorden van werden gemaakt, wervelden door elkaar heen als herfstblaadjes in de wind.

'Het was geen droom,' zei de jongen, die vlak onder hem was blijven staan. 'Hij praatte echt, ik zweer het.'

'Een pratende boom,' zei de vrouw en ze rolde met haar ogen. 'Kind toch, geloof me, bomen praten niet. Het enige wat bomen kunnen, is in de weg staan en een hoop troep maken met die vieze bladeren van ze. Hoe eerder je vader ze kapt, hoe beter.'

'Hij praatte wél,' zei de jongen. 'Het raam stond open, ik kon hem duidelijk horen.'

'Ik wil een nette tuin,' zei de vrouw. 'Net zoals bij ons oude huis. Tegels. Onderhoudsvrij. Geen gedoe.'

De jongen keek haar aan. 'Maar ik wil die verhalen horen. Hij heeft beloofd dat hij me elke avond een verhaal zou vertellen. Hij weet er een hele hoop, zegt hij.'

'Ja, dat kun je blijven beweren,' zei de vrouw, 'maar tot nu toe is er geen boe of bah uit hem gekomen, of wel soms?'

Door de bladeren van de wilg dwarrelde een zucht. Een nachtmerrie, dat was het. De haksnor, de vrouw... De nieuwe bewoners van het huis waren verschrikkelijk. En hij had er zich nog wel zo op verheugd. Hijzelf, maar ook zijn vrienden – de eik bij de sloot, het sparretje ernaast, de kersenboom die midden in de tuin stond. Maandenlang hadden ze uitgezien naar de dag dat er weer mensen zouden komen; mensen die net zo aardig en zorgzaam zouden zijn als de vorige. Een beetje zenuwachtig waren ze ook geweest, want je wist het natuurlijk nooit.

Nee, je wist het nooit...

Somber keek hij naar de witte bestelbus die langs de straat stond geparkeerd en de woorden die in dreigende, zwarte letters op de zijkant waren geplakt:

H. DE ROOIER, BOOMSPECIALIST

'Groot of klein,
recht of krom,
ik hak alles voor u om.'

Ja, een nachtmerrie. Een regelrechte ramp. Van alle mensen die ze konden krijgen, hadden zij de ergste soort getroffen. Hakkers. De nieuwe bewoners waren hakers.

De wilg zag dat de man het zilveren ding in zijn broekzak propte. Met een rood aangelopen gezicht kwam hij er weer aanbenen. 'Afgezegd,' zei hij. 'Die vijftig populieren kan ik schudden. De gemeente wil ze toch laten staan, ze hebben een nieuw groenbeleid, zei die joker.'

'Dat meen je niet!' zei de vrouw. 'Dat... O, jee, Hank, wat heb je een kleur. Zal ik gauw een pilletje voor je halen?'

De man met de snor werd nog roder. 'Ik wil geen pilletje! Ik wil m'n kettingzaag! Ik heb mijn eigen groenbeleid en h́er gaan ze om. De hele zoi en die fladdertak, die snertwilg daar, die pak ik als eerste.'

'Nee!' riep de jongen.

'Nee!' riep de boom.

De man en de vrouw bevroren en keken omhoog.

'Nee? Zei hij nou óók nee?' vroeg de man.

'Ja,' zei de wilg opgelucht. Zijn mensenstem deed het weer, gelukkig!

‘En nu zegt-ie ja!’ riep de vrouw met ogen zo bol als avocadopitten. ‘Raar, hoor. Dit vind ik echt raar.’ Ze keek van de man naar de jongen en van de jongen weer naar de boom.

De jongen grijnsde breed. ‘Ik zei het toch? Hij kan het echt.’

De vrouw schudde haar hoofd, krabde achter haar oor, en schudde nog een keer. ‘Nou ja, zeg... Ik moet ineens denken aan onze ouwe achterbuuf. Je weet wel, Hank, dat gekke mens met die papegaai. Die zei ook altijd dat ze met bomen praatte, maar iedereen dacht dat ze gestoord was. Goh, misschien klopte het dan toch.’

‘Dat mens wás gestoord,’ gromde de man. ‘Net zo gestoord als d’r papegaai en die fladdertak daar. Een pratende boom! Gekker moet het niet worden.’

‘Maar het is zo,’ riep de jongen. ‘Hij praat. Jullie hoorden het toch zelf? Waarom geloven jullie me nooit?’ Opgetogen keek hij omhoog naar de wilg. ‘Zeg nog eens wat? Of nee, vertel maar een verhaal. Dat zei je toch? Dat je een hoop verhalen wist?’

‘Massa’s,’ zei de wilg.

‘O boy,’ zei de vrouw en haar gezicht lichtte op. ‘Een pratende boom... Dat vind ik toch wel wat hebben, Hank. Zoiets heeft niemand in z’n tuin.’ Haar ogen begonnen te schitteren. ‘Het heeft echt wat, vind je niet?’

De kersenboom bewoog haar kruin. ‘Het gaat goed,’ ritselde ze. ‘Volhouden. Blijf tegen ze praten.’

‘Zet hem op,’ viel de eik haar bij. ‘Zorg dat je overeind blijft.’

‘En wij ook,’ kraakte het sparretje.

‘Wow,’ zei de vrouw. ‘Ik bedenk ineens iets geweldigs. Als die boom werkelijk kan praten en mooie verhalen kan vertellen... Daar zit handel in, Hank!’

De man keek haar met opgetrokken wenkbrauwen aan.

‘We nodigen de hele buurt uit. Het stikt hier van de kinderen, die houden van verhalen. En dan vragen we er geld voor.’

De man staarde naar haar en wierp toen een weifelende blik op de boom.

‘We zetten overal stoelen neer,’ ging de vrouw verder. ‘Voor de ouders. De kinderen kunnen gewoon in het gras zitten, natuurlijk.’

De ogen van de jongen glansden. ‘Dan maak ik de uitnodigingen en die doe ik vandaag bij iedereen in de bus. Top!’ Hij keek omhoog en lachte. ‘Goed idee, toch? Of niet soms?’

‘Hij heeft het tegen jou,’ seinde de kers. ‘Zeg wat. Snel!’

Maar net toen de treurwilg wilde antwoorden, nam de man met de snor het woord. ‘Goed,’ zei hij bars. ‘Misschien hebben jullie gelijk en zit er handel in. Ik zal vandaag de andere bomen hier weghalen zodat we meer plek krijgen, en dan...’

De wilg voelde zich verstrakken. ‘Nee,’ onderbrak hij de man. ‘Mijn vrienden moeten blijven staan, anders doe ik het niet.’

De man werd weer rood. ‘Nog praatjes ook, dat is toch niet te geloven? Maar ik zal jou eens iets vertellen, fladdertak. Er is er hier maar één de baas en dat ben ik. Ik beslis wat er m’n eigen tuin gebeurt. Die bomen gaan om. Begrepen?’

‘Dan vertel ik ook geen verhalen,’ zei de wilg. De laatste zenuwen stroomden uit hem weg en zijn twijgen trilden van verontwaardiging. ‘Als je mijn vrienden omhakt, pak mij dan ook maar.’

‘Je vrienden,’ zei de man smalend. ‘Sinds wanneer hebben bomen vrienden?’

‘Sinds er bomen bestaan,’ zei de wilg.

‘Maak nou geen ruzie,’ ruiste de eik, maar de wilg was nog niet uitgepraat. ‘Elke avond een verhaal,’ zei hij, ‘op voorwaarde dat we hier allemaal mogen blijven. Alle bomen.’

‘We kunnen er toch ook gewoon onder zitten,’ zei de jongen.

‘Precies,’ viel de wilg hem bij. ‘Lekker in de schaduw.’

‘Daar heeft-ie wel een punt, Hank,’ zei de vrouw. ‘Het wordt hartstikke warm en volgens de weermannen blijft dat voorlopig zo.’

‘Wat is er mis met de parasol?’ gromde de man.

‘Die is te klein,’ zei de jongen. ‘En er komen vast veel mensen.’

‘Kassa,’ zei de vrouw.

De man aarzelde en keek toen kwaad omhoog. ‘Goed dan. Vandaag zal ik jullie laten staan, maar als er vanavond ook maar één kind wegloopt, dan lig je. Dan zijn jullie er allemaal geweest. Als het moet, leg ik jullie in het pikkedonker nog om.’

De jongen juichte. ‘Ik ga gelijk de uitnodigingen maken,’ riep hij. ‘Yes! Hier heb ik echt zin in!’ Hij keek naar de wilg. ‘Waar gaat je eerste verhaal over? Mag ik dat er al bij zetten?’

De wilg aarzelde.

‘De Ongloc,’ susde de eik. ‘Je weet wel, waar die regenboogboom het over had. Vertel ze het verhaal van de Ongloc.’

Het sparretje kraakte onrustig. ‘Hú! Ik weet het niet, hoor. Misschien vinden ze dat te griezelig. Waarom doe je de egeltjes niet, dat is ook leuk, toch?’

‘Pfff...’ De kers blies een paar bloesemblaadjes weg. ‘De enige griezel is die haksnor daar. Ik ben ook voor de Ongloc.’

De wilg dacht even na. ‘Ik doe eerst de Ongloc,’ besloot hij. ‘De egeltjes kunnen daarna. En als we dan nog steeds rechtop staan, zien we wel verder.’ Hij wendde zich tot de jongen. ‘Goed, zet het er maar bij. Het verhaal van vanavond gaat over een monster. En over een jongen die Kwikkie heette, hij was ongeveer net zo oud als jij. Enne... ook over een boom.’

De man met de snor snoof. ‘Ja, daar kon je op wachten natuurlijk, dat het over een boom zou gaan.’

‘Nou, en?’ zei de vrouw, maar de man had zich al omgedraaid en liep terug het huis in. De vrouw wierp een blik op de jongen. ‘Ga gauw die uitnodigingen maken,’ zei ze. ‘We wagen het erop.’

De jongen knikte en staarde naar de wilg. ‘Doe je best,’ zei hij zacht. ‘Ik weet zeker dat je het kunt en als het goed gaat vanavond, mag je morgen weer, en overmorgen ook. Gewoon elke dag een verhaal vertellen, dan hoeven jullie nergens meer bang voor te zijn.’

‘Het gaat lukken,’ zei de eik toen ook de vrouw en de jongen waren verdwenen.

‘Vast,’ zei het sparretje.

‘Je bent een held,’ zei de kers en ze lachte zoals alleen een kersenboom kan lachen. Vol en sappig. ‘Goed gedaan, *fladdertak*.’

KWIKKIE en de verschrikkelijke ONGLOC

VERTELD DOOR EEN REGENBOOGBOOM OP DE FILIPIJNEN



ER WAS EENS EEN JONGEN DIE FRANCISCO HEETTE, maar door iedereen Kwikkie werd genoemd omdat hij erg hard kon lopen en zo vlug was als kwikzilver. Het was een goede jongen die zijn moeder vaak hielp met het malen van meel en het

stampen van de rijst in een grote houten kom. Maar omdat hij alles zo snel deed, ging er ook wel eens wat mis en dan werd zijn moeder boos. 'Doe toch eens wat rustiger, Kwikkie,' zei ze dan. 'Kijk nou hoeveel rijst je hebt gemorst.'

Op een avond ging het weer fout toen Kwikkie, die dwars door de kamer rende, een pot vol *lubi lana* omstootte. De kostbare kokosolie stroomde over de bamboematten op de vloer en was niet meer te redden. Er was niets meer over om nog in de lamp te gieten, dus de hele familie moest in het donker naar bed.

Kwikkies moeder was woest. Ze gaf hem een paar meppen met haar slipper en daarna opende ze het raam en schreeuwde:

'Ongloc van de bergen!
Hier wacht je een schat,
kom Kwikkie maar halen,
want ik ben hem zat!'

Toen Kwikkie dit hoorde, schrok hij flink. Hij wist maar al te goed wie de Ongloc was: een grote, harige griezels met afschuwelijk lange tanden die de hele nacht de dorpen afschuimde, op zoek naar ondeugende meisjes en jongens. En als hij die te pakken kreeg, veranderde hij ze in kleine kokosnoten, zette ze op een plank in zijn rotsige hol in de bergen, en verorberde ze als hij zin had in een snack.

Die avond krulde Kwikkie zich op in zijn hoekje van de kamer en rukte de halve bamboemat over zijn hoofd, zodat de Ongloc hem niet zou kunnen vinden – maar zelfs toen deed hij nog geen oog dicht.

De volgende ochtend was hij al vroeg op en rende naar de kleine waterval waar alle jongens van het dorp heen werden gestuurd om water te halen voor hun moeder. Sommige van zijn vrienden waren er al en hij vertelde ze wat de avond ervoor was gebeurd. Ze vonden het allemaal zielig voor hem dat zijn moeder de Ongloc had geroepen, maar een van de jongens zei: 'Geen paniek. Ik weet precies wat je moet doen om voor altijd veilig te zijn voor de Ongloc. Ik weet zeker dat het werkt, want mijn opa heeft het me zelf verteld en die weet alles.'

Het was een fluitje van een cent. Hij hoefde alleen maar zo rond de avondschemering naar de kokosbomen te gaan die bij de rivier stonden. Daar moest hij onder twee bomen een gat graven.

'Die bomen moeten vlak bij elkaar staan. Je klimt in de hoogste van de twee,' zei de jongen. 'En dan pak je de vrucht die helemaal bovenin hangt.'

Als hij weer beneden was, moest hij de vezelige, groene schil verwijderen, een van de kleine ogen in de harige noot openen en daar doorheen fluisteren:

'Ongloc van de bergen!
Ongloc bulderman!
Ik ben een kleine kokosnoot,
pak me, pak me dan!'

Vervolgens moest hij de kokosnoot halveren en snel een halve noot in elk van de twee uitgegraven gaten stoppen. Daarna kon hij op zijn gemak naar huis wandelen.

'Maar vooral niet gaan rennen!' waarschuwde de jongen. 'Anders gaat de Ongloc gelijk achter je aan. En je mag ook niet tussen de twee bomen door lopen waaronder je de gaten hebt gemaakt, want dan vliegen die twee halve noten er weer uit. En dan vangen ze je en klappen op elkaar, en dan moet je er honderd jaar in blijven zitten.'

Kwikkie vond het een geweldig idee dat hij de Ongloc te pakken kon nemen en besloot diezelfde avond al op pad te gaan. Hij vroeg zijn vrienden of ze mee wilden, maar de jongen die hem instructies had gegeven, zei dat dat niet kon. Dan zou de magie meteen worden verbroken. Nee, hij moest het echt alleen doen. 'En kijk goed uit je doppen,' zei de jongen. 'En vooral niet tussen die twee bomen door lopen. Onthouden, hè? Want dat is vreselijk belangrijk.'

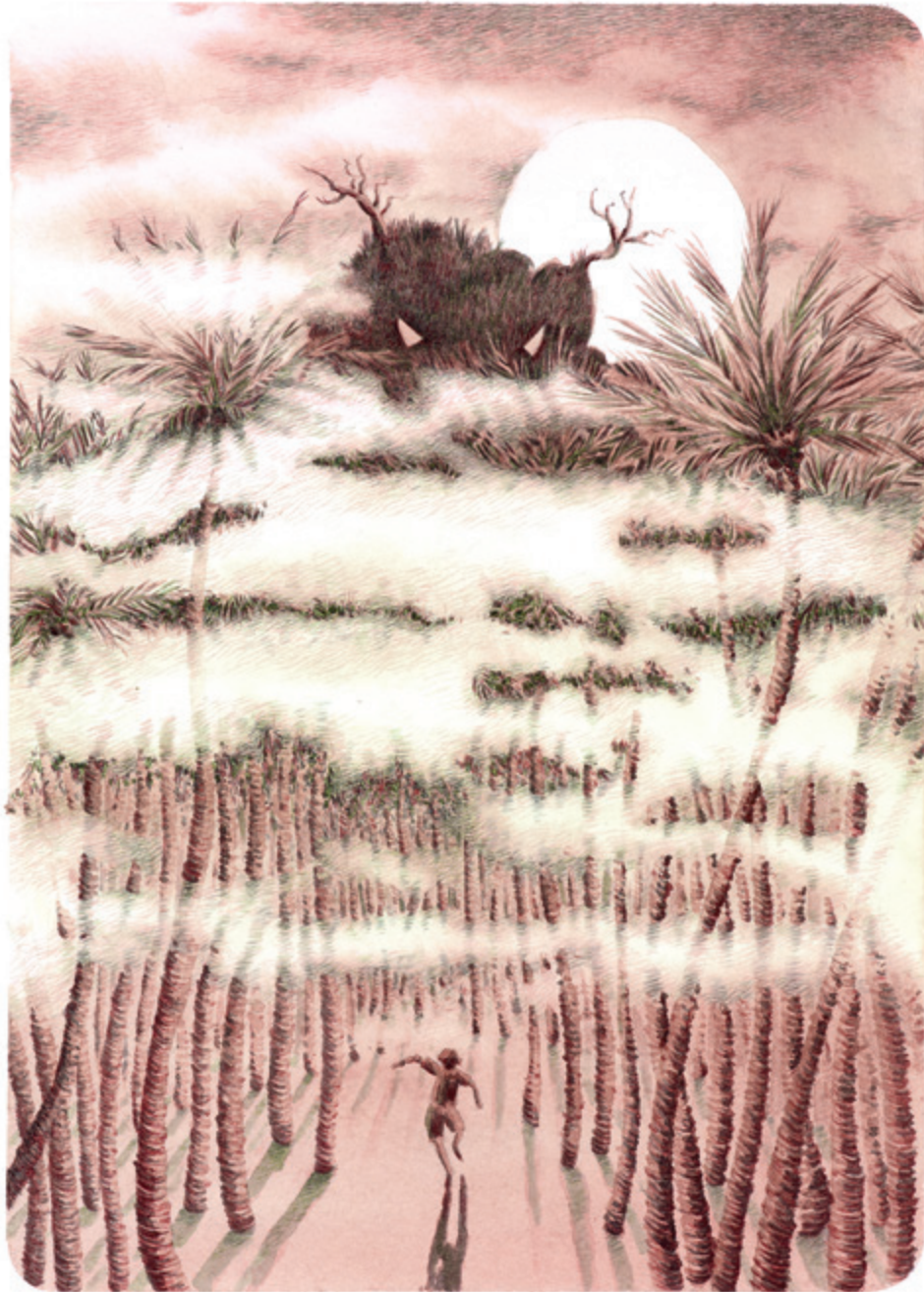
Kwikkie ging met zijn emmers water naar huis en hield zich de rest van de dag koest.

Zijn moeder had er eigenlijk al een beetje spijt van dat ze hem de vorige avond zo bang had gemaakt. Ze stond op het punt tegen hem te zeggen dat er niks zou gebeuren, maar toen dacht ze aan al die kostelijke kokosolie die was weggestroomd en hield haar mond.

Bibber nog maar even, Kwikkie, dacht ze. Misschien leer je dan eindelijk om eens wat minder wild te doen.

Die avond, toen niemand op hem lette, griste Kwikkie stiekem zijn vaders grote kapmes weg en glipte naar buiten. Hij rende naar de rivier waar de kokospalmen stonden. Het kapmes nam hij mee, omdat het niet zo gemakkelijk is een kokosnoot te openen. Zelfs met een scherp mes duurt het soms even voor de taaie, groene schil eraf is.

Kwikkie was niet zo bang uitgevallen, maar toen hij in het



schemerdonker tussen al die hoge bomen stond, ging zijn hart behoorlijk tekeer. De wind jammerde door de takken en het was alsof de bomen vooroverbogen en probeerden hem iets te zeggen. Eigenlijk was hij het liefst weer naar huis gegaan, want helemaal pluis was het hier niet, dat voelde hij duidelijk, maar ja, die Ongloc... Dus verzamelde hij alle moed die nodig was om door te zetten. Hij keek om zich heen, zoekend naar bomen die geschikt waren om gaten onder te graven.

Nadat hij er twee had uitgekozen, maakte hij snel twee kuilen in de losse grond. Daarna sloeg hij zijn armen om de stam van de hoogste boom, zette zijn voeten er aan weerszijden tegenaan en werkte zich stukje bij beetje omhoog. Dat was nog een hele klus, want het valt niet mee een kokospalm te beklimmen, maar uiteindelijk bereikte hij dan toch de takken bovenin en kon hij zonder veel moeite door naar de top.

De boom deinde heen en weer in de wind en even werd hij duizelig. Toen klemde hij zijn tanden op elkaar, greep de hoogst hangende kokosnoot en liet hem vallen.

De afdaling ging een stuk sneller. Te snel eigenlijk, want af en toe slipte hij en roetsje dan een stukje naar beneden, en zijn armen en benen waren flink geschaafd toen hij eindelijk weer vaste grond onder zijn voeten had. Maar dat kon hem niets schelen, want hij wist dat hij nu de kokosnoot te pakken had waarmee hij de Ongloc onschadelijk kon maken. Hij pakte de vrucht op, sneed de groene schil eraf, stak een van de ogen door, en fluisterde naar binnen:

'Ongloc van de bergen!
Ongloc bulderman!
Ik ben een kleine kokosnoot,
pak me, pak me dan!'

Daarna hakte hij de noot doormidden en stopte de twee stukken in de gaten die hij eerder had gegraven. Maar net toen hij daarmee klaar was, hoorde hij een geluid tussen de bomen, en in plaats van rustig weg te wandelen, zette hij het op een lopen. Hij rende zo hard hij kon!

Het was nu aardedonker en het geluid klonk ineens nog luider, ergens schuin voor hem, zo leek het, en het volgende moment zag hij een gruwelijk, harig wezen met vurige ogen dat recht op hem af kwam. Met een gil draaide Kwikkie zich om en stoof de andere kant op, terug naar de bomen. Hij wist zeker dat het de Ongloc was die achter hem

aan zat en hij rende als een bezetene, maar het monster had hem gezien en vloog hem luid bulderend achterna.

Hoe hard Kwikkie ook liep, de woeste kreten van het monster klonken steeds dichterbij. Maar juist toen hij een heet gehijg in zijn nek voelde en twee grote klauwen zijn schouders raakten, klonk er een hard, klappend geluid. En *woesj*, daar vloog hij, hoog, hoog de lucht in!

Toen Kwikkie weer wat bij zijn positieven kwam, ontdekte hij dat hij klem zat tussen twee harde wanden. Hij kon de Ongloc nog steeds horen bulderen, ergens diep beneden hem. Op dat moment snapte hij wat er was gebeurd.

Hij had precies dát gedaan waarvoor zijn vriend hem had gewaarschuwd: tussen de twee bomen door gelopen. En nu zat hij gevangen in de twee stukken kokosnoot die hij eerder had begraven. Ze hadden zich om hem heen dichtgeklapt en waren de boom weer ingegaan, terug naar de plek waar de vrucht eerder had gehangen.

Kwikkie zuchtte. Het was erg krap hierbinnen, ook al moest hij zijn gekrompen, want het paste allemaal wel. In elk geval was hij veilig voor de Ongloc. Want hoewel het monster dol was op kokosnoten, kon hij ze niet zelf plukken, dat wist iedereen. Om een noot te kunnen eten, moest hij een meisje of een jongen vangen en die in een kokosnoot veranderen, anders kon hij het vergeten.

Nog een hele tijd luisterde Kwikkie naar het getier van de Ongloc. Toen kreeg het monster er blijkbaar genoeg van, want ineens hoorde hij het geluid van dreunende voetstappen die zich steeds verder van hem verwijderden, en daarna werd het stil.

Kwikkie wachtte urenlang en toen hij vermoedde dat het licht was geworden, begon hij op de wand van de noot te kloppen in de hoop dat iemand hem zou horen. Hij klopte de hele dag, en de dag erop, en ook weer die daarop. Hij klopte en gilte en klopte, maar hoewel hij zeker wist dat er af en toe mensen beneden rondliepen, zat hij zo hoog dat niemand hem hoorde.

Dagen verstreken, weken gingen voorbij, en de mensen vroegen zich af wat er toch kon zijn gebeurd met Kwikkie. Sommigen dachten dat hij was weggelopen en hadden medelijden met zijn arme moeder. Die voelde zich erg schuldig omdat ze haar zoon had bedreigd met de Ongloc – misschien, dacht ze, had hij daarom wel de benen genomen.

Natuurlijk hadden zijn vrienden, die hem zelf naar de kokospalmen hadden gestuurd, het een en ander kunnen zeggen, maar de jongens

waren allemaal doodsbang voor de gevolgen en hielden hun kiezen stijf op elkaar. En dus hoorde niemand ooit meer iets van de arme, kleine Kwikkie.

Maar goed... Als je op een avond eens onder een kokospalm loopt, kan het best zijn dat je een raar geluid hoort, alsof er ergens bovenin iemand zit te kloppen. De oude mensen zeggen dat de noten zo dicht op elkaar groeien dat ze tegen elkaar slaan als het waait. Maar de kinderen weten wel beter. Die zeggen: 'Daar heb je Kwikkie weer die eruit wil, maar hij moet daar toch echt honderd jaar blijven zitten!'





De onbeleefde EGELTJES

VERTELD DOOR DE KNOEST
– DE BULTIGSTE RODE CEDERBOOM VAN CANADA

DIEP IN HET GROTE BOS WOONDE EENS EEN BIJZONDER SLECHTGEHUMEURDE EGEL. Niks deugde er in haar ogen – de dennen stonken, de herten waren stom en de zwijnen nog stommer, het gekrijs van de vogels was niet om aan te horen; kortom, er was altijd wel iets om over te mopperen. Ze schold iedereen die voor haar voeten liep de huid vol en op het laatst was er geen dier meer in

het bos dat nog nooit het slachtoffer was geweest van haar hatelijke opmerkingen. Op een dag waren de dieren het zat en ze stapten naar Wahkonda, de grote bosgeest.

De wijze geest hoorde hen aan en knikte. ‘Ja,’ zei hij. ‘Die egel is me al langer een doorn in het oog. Ik zal ervoor zorgen dat jullie niet langer last van haar hebben.’

Wahkonda liet geen tijd verloren gaan. Hij ging onmiddellijk naar het huis van de egel. ‘Jij en de wereld die ik heb geschapen, lijken niet goed samen te gaan,’ zei hij. ‘Dus of er is iets mis met het bos, of er is iets mis met jou.’

‘Ah,’ zei de egel. ‘Nou, daar kan ik u wel een antwoord op geven. Het bos! Daar deugt echt helemaal niks van. U wilt niet...’

De bosgeest brak haar tirade met een handgebaar af. ‘Ik weet het,’ zei hij. ‘Je houdt niet van bomen, je houdt niet van bospadjes, je kunt niet overweg met de dieren hier, en daarom heb ik besloten je te bevrijden van alle ellende. Vanaf nu zul je niet langer in het bos wonen, maar in het water.’

De egel opende haar mond maar nog voor ze iets kon zeggen, had de bosgeest haar al in de zee gesmeten. Vanaf die dag zwom ze rond als een egelvis, en alle vissers weten dat je daarvoor moet oppassen, omdat die bijzonder stekelig is.

Nu had de egel ook drie kinderen. Het hadden best aardige diertjes kunnen worden, maar ze hadden vanaf hun geboorte het voorbeeld van hun moeder gevolgd en inmiddels waren ze bijna nog grofgebekter dan zij.

Toen de bosgeest verscheen, waren de drie in een hoge kastanjeboom gevluht en dachten dat ze daar veilig zaten. ‘We nemen hem te grazen,’ fluisterden ze tegen elkaar. ‘Let op, zo meteen loopt hij precies onder ons langs.’ En ja hoor, net op het moment dat Wahkonda de boom passeerde, bekogelden ze hem met takjes en twijgen. ‘Lelijke grijsneus,’ schreeuwden ze. ‘Akelige nevelsliert, stomme wierewaai!’

De bosgeest hield zijn pas in en keek omhoog.

‘Stinkspook,’ schreeuwde er een. ‘Zombie,’ gilte de tweede. En daarna gierden ze het alle drie uit en smeten nog meer twijgen naar de zwijgende gestalte beneden.

De bosgeest schudde zijn hoofd. Diep in zijn hart had hij een beetje medelijden met de drie, die nu zo plotseling hun moeder moesten

missen. Want ook al was het een moeder geweest waar ze niet veel beter van werden, waren ze eigenlijk te jong om zich alleen te kunnen redden.

Een derde golf takjes regende op hem neer en Wahkonda knikte. 'Jullie zitten eigenlijk best mooi, zo hoog in die boom,' zei hij. 'En daarom, kleine boeven, kunnen jullie daar maar het beste voor altijd blijven. Vanaf nu horen jullie bij de kastanje.'

Hij pakte zijn toverstaf, gaf een tikje tegen de stam, en het volgende moment veranderden de drie kleintjes in een tamme kastanje, gehuld in een scherpe, stekelige bolster, vast verankerd aan de boom. 'Vanaf nu zal dit het lot zijn van elk egeltje dat zich niet kan gedragen,' zei de bosgeest en hij vervolgde zijn weg.

Wahkonda hield woord. Kijk maar omhoog als je in de herfst langs een tamme kastanjeboom loopt. Daar hangen ze aan de takken: allemaal kleine egeltjes. Ze zijn venijnig, ze prikken, ze hebben totaal geen manieren; maar toch hebben de meesten onder al die stekels een mooi, glanzend hart.



De twee **VRIENDEN**

VERTELD DOOR OLD TJIKKO, ZWEDEN – DE OUDSTE BOOM TER WERELD

AAN DE RAND VAN HET BOS GROEIDE EEN SPAR die groter en mooier was dan alle bomen om hem heen. Je kon hem al van ver zien staan, hoog was hij, met een prachtig geveerde top die zacht heen en weer wiegde als de wind over de velden blies.

De velden grensden aan het bos. De boer zaaide er elk jaar van alles en nog wat, maar het dichtst bij de plek waar de spar stond, zaaide hij het vlas. Het kwam mooi op en de spar was diep onder de indruk van al dat slanke groen.